

Sygn. akt VIII C 1167/14 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Kielcach Wydział VIII Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Małgorzata Borek

Protokolant protokolant sądowy Małgorzata Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 03 czerwca 2015 roku w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) S.A. w W.

przeciwko M. M.

z udziałem (...) S. A. Odział w Polsce jako interwenienta ubocznego po stronie pozwanej

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz pozwanej M. M. kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądza od powoda Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz interwenienta ubocznego (...) S. A. Odział w Polsce kwotę 1.304,00 zł (jeden tysiąc trzysta cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Małgorzata Borek

Sygn. akt VIII C 1167/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 października 2013 r. wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym przed Sądem Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie, powód Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej M. M. kwoty 8685,37 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 lipca 2013 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 29 stycznia 2013 r. na posesji przy ul. (...) w K. z dachu budynku nr (...) należącego do pozwanej, spadła duża masa śniegu uszkadzając zaparkowany obok pojazd marki (...) o nr rej. (...). Powód uznał swoją odpowiedzialność za powstałą szkodę i wypłacił poszkodowanemu przysługujące z tytułu ubezpieczenia odszkodowanie. Następnie na podstawie art. 828 § 1 k.c. zwrócił się do pozwanej, która jest odpowiedzialna za szkodę z roszczeniem regresowym o zapłatę kwoty wypłaconej poszkodowanemu, jednak okazało się to bezskuteczne. Na podstawie art. 455 k.c. powód domagał się także odsetek ustawowych liczonych od kwoty roszczenia głównego od 14 dnia po dniu doręczenia pozwanej wezwania do zapłaty. (k. 2-5, 29-32)

W dniu 16 stycznia 2014 roku Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie VI Nc-e (...) uwzględniając powództwo w całości wraz z kosztami procesu. (k.6)

Pozwana M. M. w piśmie z dnia 11.02.2014 r. stanowiącym sprzeciw od w/w nakazu zapłaty, wniosła o oddalenie powództwa, zasądzenie na jej rzecz kosztów. Zarzuciła, że nie ponosi odpowiedzialności za przedmiotowe zdarzenie. Podała, że jej odpowiedzialność nie opiera się na zasadzie ryzyka z art. 433 k.c., a ewentualnie na zasadzie winy z art. 415 k.c. Jednakże powód nie wykazał przesłanki winy pozwanej. Dach budynku jest stromy i zgodnie z jego naturalnym przeznaczeniem wszelkie opady atmosferyczne zsuwają się z jego połaci. Powódka nie ma obowiązku odśnieżania dachu, gdyż jego kształt powoduje, że wszelkie zalegające na nim elementy samowolnie się zsuwają. Ponadto powód nie wykazał, że przeszło na niego roszczenie przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę. Pozwana zarzuciła również, że poszkodowany przyczynił się w znacznym stopniu do powstania szkody, ponieważ pozostawił samochód w miejscu, w którym bezpośrednio opadają zsuwające się z dachu opady atmosferyczne, co stanowiło rażące niedbalstwo. (k. 7-11) Następnie na rozprawie w dniu 12 grudnia 2014 roku pozwana podniosła, że roszczenie regresowe nie mogło przejść na stronę powodową, ponieważ pozwana i pokrzywdzony pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym (k. 204)

Interwenant uboczny po stronie pozwanej (...) SA. Oddział w Polsce z siedzibą w C. wniósł o oddalenie powództwa i zarzucił, że odpowiedzialność za spadnięcie śniegu z dachu opiera się na zasadzie winy, której pozwana nie ponosi. Ewentualna szkoda w okolicznościach sprawy wynikałaby z zaniechania pozwanej, któremu nie można przypisać bezprawności, nie naruszało ono żadnych norm prawnych ani zasad współżycia społecznego. Interwenant podniósł również, że poszkodowany przyczynił się w przeważającej mierze do powstania szkody, a powód nie udowodnił przysługiwania mu roszczenia regresowego. (k. 128-130)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. jest wieczystym współużytkownikiem działki gruntu położonej przy ul. (...) w K. oznaczonej numerem (...) oraz współwłaścicielem, posadowionego na tej nieruchomości budynku mieszkalnego stanowiącego odrębny przedmiot prawa własności. W przedmiotowym budynku mieszkalnym zamieszkują M. M. i jej konkubent A. S. (1). Para zamieszkuje ze sobą od kilku lat, dzieli się obowiązkami domowymi i kosztami związanymi z prowadzeniem domu. Dach domu jest spadzisty, nie ma nim zabezpieczeń przytrzymujących śnieg, jest jedynie rynna.

Dowód: akt notarialny z dnia 27 lutego 2001 r. rep. A 1255/2001 sporządzony przed notariuszem J. F. k. 85-88, zeznania pozwanej k. 204-205, 240; zeznania świadka A. S. (1) 212-213, dokumentacja fotograficzna k. 198-203.

W dniu 28 stycznia 2013 r. w K. nastąpiły silne opady śniegu, w nocy z 28 stycznia na 29 stycznia 2013 r. opady te były umiarkowane, natomiast w dniu 29 stycznia 2013 r. w godzinach porannych - słabe, aby w godzinach wieczornych ponownie się nasilić.

Dowód: wyciąg z bazy danych stacji synoptycznej I rzędu K.-S. k. 180-181, zeznania pozwanej k. 204-205, 240.

W dniu 29 stycznia 2013 r. A. S. (1) jak zwykle zaparkował należący do niego samochód marki (...) o nr rej. (...) na posesji przy ul. (...) w K. w miejscu wyłożonym kostką brukową. Około godziny 15-tej tego dnia z dachu budynku przy ul. (...) w K. na samochód marki (...) o nr rej. (...) spadła znaczna ilość śniegu, co spowodowało uszkodzenie pojazdu.

Dowód: oświadczenia z dnia 31 stycznia 2013 r. k. 89-90, zeznania pozwanej k. 204-205, 240; zeznania świadka A. S. (1) 212-213, dokumentacja fotograficzna k. 198-203.

W dacie w/w zdarzenia A. S. (1) łączyła z Towarzystwem (...) S.A. w W. umowa ubezpieczenia OC i AC samochodu marki (...) o nr rej. (...). Natomiast M. M. łączyła z (...) SA. Oddział w Polsce z siedzibą w C. umowa ubezpieczenia nieruchomości przy ul. (...) w K..

Dowód: polisa nr (...) k. 64, wnioski o zawarcie indywidualnych ubezpieczeń nr (...) k. 65-67, polisa (...) dla (...) nr (...) k. 107.

Pismem z dnia 7 lutego 2013 r. Towarzystwo (...) S.A. w W. przyznało A. S. (1) kwotę 8685,37 zł tytułem odszkodowania za szkodę powstałą dnia 29 stycznia 2013 r. z tytułu ubezpieczenia Autocasco. Środki zostały przekazane A. S. (1) w dniu 8 lutego 2013 r.

Dowód: decyzja z dnia 7 lutego 2013 r. k. 61, wydruk operacji k. 63.

Pismami z dnia 11 marca 2013 r. i 8 maja 2013 r. Towarzystwo (...) S.A. w W. wezwało (...) SA. Oddział w Polsce z siedzibą w C. o zapłatę kwoty 8685,37 zł. Wezwanie okazało się bezskuteczne.

Dowód: pismo powoda z dnia 11 marca 2013 r. k. 74, pismo powoda z dnia 8 maja 2013 r. k. 76, pismo A. z dnia 29 kwietnia 2013 r. k. 116.

Pismem z dnia 5 lipca 2013 r. doręczonym 15 lipca 2013 r. Towarzystwo (...) S.A. w W. wezwało M. M. do zapłaty kwoty 8685,37 zł w terminie 14 dni od dnia doręczenia. Wezwanie okazało się bezskuteczne.

Dowód: pismo powoda z dnia 5 lipca 2013 r. wraz z potwierdzeniem odbioru k. 77-80

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że w dniu 29 stycznia 2013 r. na posesji pozwanej doszło do uszkodzenia samochodu marki (...) o nr rej. (...) należącego do A. S. (1) na skutek osunięcia się z dachu budynku na ten pojazd znacznej ilości śniegu. Poza sporem była wartość szkody poniesionej przez A. S. (1) oraz okoliczność, że w dacie zdarzenia jego samochód był ubezpieczony w zakresie AC w powodowym Towarzystwie. Bezspornym również było, że powód wypłacił na rzecz poszkodowanego A. S. (1) kwotę 8686 zł tytułem odszkodowania za szkodę powstałą dnia 29 stycznia 2013 r. z tytułu ubezpieczenia Autocasco i następnie bezskutecznie wezwał do jej zapłaty pozwaną. Przedmiotem sporu było czy pozwana ponosi odpowiedzialność za zdarzenie z dnia 29 stycznia 2013 r. oraz czy powód był zobowiązany do wypłaty A. S. (1) w/w kwoty, a także czy powodowi przysługuje wobec pozwanej roszczenie regresowe.

Zgodnie z treścią art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Do przesłanek odpowiedzialności deliktowej należą: zdarzenie, z którym system prawny wiąże odpowiedzialność na określonej zasadzie, oraz szkoda i związek przyczynowy między owym zdarzeniem, a szkodą. Przy ustalaniu odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące związku przyczynowego, szkody i sposobów jej naprawienia (art. 361–363 k.c.). Przepis art. 415 k.c. stanowi, że sprawca ponosi odpowiedzialność deliktową na zasadzie winy. Jako zawinione mogą być kwalifikowane wyłącznie zachowania bezprawne, za które uznaje się czyny zakazane przez przepisy prawne, zachowania sprzeczne z zasadami współżycia społecznego albo dobrymi obyczajami.

Stosownie do treści art. 61 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U.2010.243.1623 j.t. ze zm.) właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany: zapewnić, dochowując należytej staranności, bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem sił natury, takich jak intensywne opady atmosferyczne, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska. Obowiązek zrzucania śniegu z dachu czy też zbijania sopli w dachach mieści się pod pojęciem właściwej gospodarki nieruchomością. Między innymi, zgodnie z art. 61 ustawy z 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, właściciel lub zarządca jest obowiązany utrzymywać i użytkować obiekt budowlany zgodnie z określonymi w tej ustawie zasadami, jedną z nich jest obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa

użytkowania, tym samym – według Sądu - nie zasługuje na uwzględnienie stanowisko pozwanej o braku obowiązku z jej strony, jako właściciela, odśnieżania spadzistego dachu. Pojemny przepis art. 61 Prawa budowlanego nie wyłącza żadnej kategorii dachów z grona objętych obowiązkiem ich utrzymania w należyтым stanie, niezagrażającym bezpieczeństwu osób i mienia, wszelkie więc dywagacje na temat tego, czy istnieje obowiązek odśnieżania spadzistego dachu w kontekście wskazanej regulacji tracą na znaczeniu. Taki obowiązek właściciela nieruchomości powinien być zatem realizowany poprzez systematyczne odśnieżanie połaci dachu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2014 r. V CSK 224/13, wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 10 stycznia 2013 r. sygn. akt II Ca 856/12).

Wina pozwanej, jako właścicielki nieruchomości polegała na zaniechaniu swoich obowiązków wynikających z art. 61 pkt 2 prawa budowlanego – zapewnienia bezpiecznego użytkowania budynku, którego jest właścicielem poprzez należyte odśnieżanie dachu co doprowadziło do zalegania śniegu, spadnięcia tego śniegu na pojazd A. S. (1), w konsekwencji wyrządzenia szkody w jego mieniu. Pomiedzy powyższym zaniechaniem właściciela, a szkodą istniał związek przyczynowy, bowiem pojazd ten nie uległby zniszczeniu, gdyby właściciel nieruchomości należycie wykonywał swoje obowiązki w zakresie zapewnienia bezpiecznego użytkowania budynku. Z dokumentu w postaci wyciągu z bazy danych stacji synoptycznej I rzędu K.-S. (k. 180-181) oraz zeznań pozwanej wynika, że dzień przed zdarzeniem w K. nastąpiły znaczne opady śniegu. Pozwana mogła zatem przewidywać, że na dachu zalega duża ilość śniegu, co grozi jego osunięciem. Odpowiedzialność za skutki zdarzenia spoczywa na stronie pozwanej, przy czym wziąć należy pod uwagę, że właścicielka budynku nie tylko nie dopełniła obowiązku usunięcia zalegającego śniegu na dachu, który nie był wyposażony w płotki ograniczające zsuniecie się wielkich brył śniegu, ale też – co nie wymagało znacznych nakładów ani nie sprawiało trudności wykonania – nie zabezpieczyła terenu, na którym istniała możliwość zaparkowania samochodu. Zabezpieczenie takie nie musi polegać, na postawieniu znaku, wystarczyłoby opasanie niebezpiecznego odcinka taśmą lub umocowanie kartki informującej o niebezpieczeństwie parkowania samochodu w tym miejscu. Pozwana w swoich zeznaniach sama przyznała, że nie informowała A. S. (1), że nie powinien parkować swojego samochodu pod jej domem, z uwagi na możliwość osunięcia się śniegu.

Odnosząc się do zarzutu pozwanej i interwenienta ubocznego przyczynienia się poszkodowanego A. S. (1) do powstania szkody podkreślenia wymaga, że w oparciu o kryterium przyczynowości adekwatnej (art. 362 k.c.) przyczynieniem się poszkodowanego będzie w zasadzie tylko takie zachowanie, które było nieprawidłowe, w stosunku do którego da się dostrzec cechę obiektywnej naganności. Chodzi o takie zachowanie, co do którego da się sformułować ocenę, że nie mieściło się ono w przyjętych regułach postępowania (vide: wyrok SA w Szczecinie z dnia 15 listopada 2012 r., III APa 9/12). Przy wjeździe na posesję pozwanej nie zostały umieszczone zakazy ruchu, wjazdu ani parkowania. Pozwana zezwalała A. S. (1) na parkowanie samochodu na podwórku koło jej domu, w miejscu do tego przeznaczonym. Zdarzeniem powodującym szkodę w majątku poszkodowanego było osunięcie się śniegu z dachu budynku – zalegającego na skutek zaniedbań właścicielki nieruchomości, a nie mieszczące się w regułach postępowania zachowanie kierowcy. Przyjęcie argumentacji strony pozwanej doprowadziłoby do błędnego przekonania, że również pieszy poruszający się po podwórku pozwanej przyczynia się do powstania ewentualnej szkody, mogącej powstać na skutek osunięcia zalegającego na jego dachu śniegu.

W ocenie Sądu nie można również przyjąć, że odpowiedzialność ubezpieczyciela Towarzystwa (...) S.A. w W. za szkodę w pojeździe marki (...) o nr rej. (...) została wyłączona na skutek okoliczności wynikających z art. 827 § 1 k.c. Jak stanowi ten przepis, ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie należy się, chyba że umowa lub ogólne warunki ubezpieczenia stanowią inaczej lub zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. Bez wątplenia ubezpieczający A. S. (1) nie wyrządził szkody umyślnie, nie można mu też przypisać rażącego niedbalstwa. Jego zachowanie jako kierowcy było poprawne, zaparkował samochód w miejscu do tego przeznaczonym. Nie można również przyjąć, aby odpowiedzialność Towarzystwa (...) S.A. w W. została wyłączona na skutek okoliczności przewidzianych w art. 827 § 3 k.c., stosownie do treści którego, jeżeli nie umówiono się inaczej, ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną umyślnie przez osobę, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym. Wprawdzie ubezpieczony A. S. (1) i pozwana pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym, ale pozwanej nie

można przypisać umyślności. Do zdarzenia doszło bowiem na skutek zaniedbania pozwanej w wypełnianiu ciężących na niej obowiązków jako właścicielki nieruchomości, a nie na skutek jej umyślnego działania bądź zaniechania.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności uznać jednak należy, że na podstawie art. 828 § 2 k.c. na powodowe Towarzystwo nie przeszło roszczenie ubezpieczającego A. S. (1) przeciwko pozwanej. Jak bowiem stanowi art. 828 § 2 k.c. nie przechodzą na ubezpieczyciela roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie. W tym względzie należy do osób pozostających z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym zaliczyć osoby wspólnie z nim zamieszkujące i prowadzące takie gospodarstwo. O osobach takich możemy mówić, iż zaliczają się do kręgu domowników. Decydującym przy tym kryterium jest opisany w przepisie stan faktyczny, więź majątkowa, a nie stosunek wynikający z węzłów krwi. Tak więc do osób tych może należeć konkubent czy konkubina. (A. Szpunar, O roszczeniach regresowych zakładu ubezpieczeń, NP 1990, nr 7–8, s. 33). Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że pozwana pozostaje z ubezpieczającym A. S. (1) w konkubinacie, para zamieszkuje ze sobą od kilku lat, dzieli się obowiązkami domowymi i kosztami związanymi z prowadzeniem domu. Bez wątplenia zatem pozwana i ubezpieczający A. S. (1) prowadzą wspólne gospodarstwo domowe w rozumieniu art. 828 § 2 k.c. Jak już wyjaśniono powyżej zaniechanie pozwanej polegające na nie usunięciu śniegu z należącego do niej dachu należy zakwalifikować jako niedbalstwo, a nie zachowanie umyślne. W tych okolicznościach powodowemu Towarzystwu nie przysługuje wobec pozwanej jako sprawcy zdarzenia z dnia 29 stycznia 2013 r. roszczenie regresowe o zapłatę kwoty przyznanej A. S. (1) z tytułu ubezpieczenia AC.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 828 § 2 k.c. powództwo oddalił.

Orzeczenie w zakresie kosztów procesu oparto o przepis art. 98 § 1 i 3 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca proces obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, w tym wynagrodzenie pełnomocnika fachowego strony. Koszty procesu, które poniosła pozwana wynoszą w niniejszej sprawie łącznie kwotę 1200 zł tytułem wynagrodzenia radcy prawnego (art. 98 § 3 kpc w zw. z art. 99 k.p.c. § 10 pkt 3 w zw. z § 6 pkt 4 Rozp. Min. Spr. z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 z późn. zm.). Taką też kwotę Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych na rzecz interwenienta ubocznego po stronie pozwanej (...) SA. Oddział w Polsce z siedzibą w C. oparto o przepis art. 107 k.p.c. zasądzając na jego rzecz koszty od powoda, który przegrał sprawę. Koszty procesu, które poniósł interwenient uboczny wynoszą w niniejszej sprawie łącznie kwotę 1304 zł na którą składają się: 1200 zł tytułem wynagrodzenia radcy prawnego (§ 6 pkt 4 Rozp. Min. Spr. z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 z późn. zm., kwota 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa i kwota 87 zł uiszczonej opłaty od interwencji (art.19 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Dz.U 2010, nr 90, poz. 594 z późn. zm.).

SSR Małgorzata Borek